

KATHOLIEK VLAAMS HOOGSTUDENTEN- VERBOND GENT (KVHV-Gent),

vereniging van de katholieke Vlaamse studenten aan de Rijksuniversiteit Gent (RUG).

De eerste groepering van katholieke studenten aan de RUG, de Vlaamsch Katholieke Gilde werd in oktober 1887 opgericht. Vanaf 1889 werd de naam **Rodenbach's Vrienden** gehanteerd. Het was deze vereniging die als de voorloper van het KVHV kan worden aangezien. Toen in februari 1911 de eerste overkoepelende organisatie van Vlaamsgezinde katholieke universitair en werd opgericht, het Algemeen Katholiek Vlaamsch Hoogstudentenverbond van België, werden de Rodenbach's Vrienden er de Gentse tak van. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden alle activiteiten gestaakt. Na 1919 werden de Rodenbach's Vrienden kortstondig heropgericht, alvorens tot KVHV te worden omgedoopt.

Over de stichtingsdatum en de eerste jaren van het KVHV is zeer weinig geweten. Wel was het Verbond actief in de strijd tegen de Nolf-barak (1923). De symbiose tussen KVHV en het overkoepelende en invloedrijke **Algemeen Vlaamsch Hoogstudentenverbond** (AVHV) moet in die periode zeer groot zijn geweest, vele studentenleiders zien we immers opduiken in beide verenigingen. Tijdens de jaren 1930 werd het windstil rond het KVHV. Het Verbond kende geen activiteiten meer tot in 1938. Vanaf dat jaar zijn terug vaste gegevens voorhanden over de werking van het KVHV. Op 8 maart 1938 werd het Gentse Verbond onder impuls van de uit Leuven overgekomen **Ward Opdebeeck** heropgericht. Uit die herstichting blijkt zeer duidelijk dat het fel verdeelde en gepolitiseerde Gentse studentenleven rijp was voor een bundeling van alle katholieke en conservatieve krachten. In reactie op de agitatie van linkse en vrijzinnige studentenver-

enigingen wou Opdebeeck een rechts blok van radicale Vlaamsgezinden tot stand brengen. Dat dit een geslaagde operatie werd, blijkt uit het snel stijgende ledenaantal, het ontstaan van een eigen ledenblad onder de titel *Ons Verbond* en de dominante rol die het KVHV speelde aan de Gentse universiteit. Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog zorgde echter voor een snelle ontbinding van het KVHV, dat als geheel opging in het met de bezetter collaborerende **Gentsch Studenten Verbond** (GSV). Formeel bestond het KVHV tijdens de oorlog niet, onderhuids was er echter een continuïteit, vele ex-KVHV-leden vonden immers hun weg naar het GSV.

De bevrijding en de turbulente repressiedagen zorgden voor een klimaat waarin een nieuw KVHV niet onmiddellijk kon gedijen. Op 19 maart 1945 nam het Gentse Verbond een nieuwe start. Aanvankelijk stelde het heropgerichte KVHV zich pro-Belgisch en fel leopoldistisch (**Koningskwestie**) op en weigerde het zich te bekennen tot een politieke partij. Wel legde het Verbond van in het begin de nadruk op het katholieke belang en op de strijd tegen het communisme. Vanaf 1946 werden de contacten met Nederland terug opgebouwd en keerde het Vlaams studentenverbond zich fel tegen de naoorlogse anti-Vlaamse hetze. Zo schaarden de KVHV-studenten zich unaniem achter het felle protest dat ten gevolge van de dynamitering van de **IJzertoren** losbarstte. Gestadig groeide de KVHV-werking evenals het ledenaantal dat na enkele jaren de 800 bereikte. Verder werd er een **Katholiek Vlaamsch Oud-Hoogstudentenverbond** (KVOHV) opgericht door onder meer Jef Colle. Het jaar 1947 betekende de definitieve doorbraak van het hernieuwde Vlaams-nationalisme in het Verbond. Onder leiding van **Wim Jorissen** nam het KVHV de repressie zwaar op de korrel en pleitte het volmondig voor **amnestie**. Met deze terugkeer naar de oude Vlaams-nationalistische standpunten was de toon gezet die men zou blijven aanhouden tot in de late jaren 1960. Vooral de jaren 1950 leverden heel wat momenten op waarbij het KVHV zijn radicalisme ten volle kon veruitwendigen (de ontknoping van de Koningskwestie, de zogeheten **Fosty-betoging** in 1953, de schoolstrijd, de **Rodenbachfeesten** in 1956 en de actie voor het Nederlands taalgebruik op de **Wereldtentoonstelling** van 1958). Op studentikoos vlak greep het KVHV terug naar de oude Rodenbachtraditie en zette het zich in om de sociale ontwikkeling van de Vlaamse studenten te behartigen. We kunnen in dat verband zeer duidelijk stellen dat het KVHV erin slaagde om gedurende een 20-tal jaar het Gentse naoorlogse studentenleven te domineren. Zeker op socio-cultureel vlak speelden de KVHV'ers een voortrekkersrol wat tot uiting kwam in de vele onderafdelingen van de vereniging: fanfare, toneelkring, vormingskring, volksdansgroep en kleinkunstatelier. Daarnaast publi-

ceerde het KVHV maandelijks het zeer verzorgde tijdschrift *Ons Verbond* en verscheen gedurende 7 jaargangen het blaadje 't *Verbondje*.

De late jaren 1960 betekenden een nieuw keerpunt in de geschiedenis van het KVHV. Geleidelijk aan was de rol van het KVHV verzwakt ten voordele van de **Vlaams-Nationale Studentenunie** (VNSU). Deze laatste vereniging oriënteerde zich op de **Volksunie** wat tot gevolg had dat het partijpolitiek Vlaams-nationalisme veel krachten aan het Verbond ontnam. Een andere factor die meespeelde in de teloorgang van het KVHV was de steeds sterkere opkomst van het apolitieke Kultureel Konvent van de RUG dat rechtstreeks in het culturele vaarwater van het Verbond ging opereren. Begin 1966 werd het KVHV door het presidium ontbonden. In 1968-1969 besloten enkele studenten onder leiding van **Vik van Brantegem** met de steun van oud-presides en het Leuvense KVHV het Verbond terug op te richten. De redenen van deze heroprichting kunnen voor een deel gezocht worden in de misnoegdheid die heerste binnen Vlaamsgezinde studentenmiddens over de al te linkse koers die de meeste studentenverenigingen vaarden. Het KVHV noemde zich dan ook radicaal reformistisch en tegen het 'revolutionaire gedoe'. Volgens de teksten uit die periode wou men in de 'dwaze kontestatietijd' terug de traditionele ideeën van de V.B. formuleren. Zo knoopte het Verbond terug aan bij de oude eisen van de V.B. omtrent **Voeren, Brussel** en amnestie. Anderzijds bespeelde het KVHV ook de rechtse en katholiek-conservatieve viool en nam het anti-linkse en anti-progressieve standpunten in. Desondanks noemden de KVHV'ers zichzelf pluralistisch en democratisch wat ook bleek uit de werking aan de universiteit. Het Verbond dat de steun van de brede studentenbasis verloren had, poogde toch een Realpolitik te voeren en mee te spreken in de academische structuren. Vandaar dat er bijvoorbeeld standpunten werden ingenomen over huisvesting en een verbetering van de sociale voorzieningen. Dat alles kon echter niet vrijdelen dat het volksnationalistische KVHV tijdens de vroege jaren 1970 steeds meer in de invloedssfeer van extreemrechtse groeperingen als **Vlaamse Militanten Orde** en **Were Di** kwam te liggen. Onder preses Seghers bereikte het Verbond in 1974 een dieptepunt toen het als zondebok werd aangewezen voor een rel die uitgebroken was omtrent de opvoering van het toneelstuk *Verschaeve* van Bert Verhaye, dat de uiterst rechtse zijde in het harnas joeg. Het KVHV geraakte in het isolement, kwam op de achtergrond en verdween van de universiteit, vermoedelijk in 1976. Een aantal van de toenmalige KVHV'ers speelde later een rol in het **Vlaams Blok**, mede doordat een aantal standpunten van het zieltogende KVHV (bijvoorbeeld inzake migranten) sterk aanleunde bij die van het Blok. In 1984 en in 1991 werd door een aantal Vlaams-nationalistische

studenten twee keer terug overgegaan tot de heroprichting van het KVHV. De vereniging bleef telkens zeer beperkt in omvang en slaagde er niet in een duidelijke positie aan de universiteit te verwerven. **(studentenbeweging, onderwijs)**

WERKEN: Artikelen in *Ons Verbond*; 't Verbondje; *Ons Nieuw Verbond*; – 'Het KVHV-Gent', in *De Rijksuniversiteit en het studentenleven te Gent. Historisch en actueel*, 1949, p. 91-97; – *Gentse Studentencodex*, 1993.

LITERATUUR: E. Robbroeckx, *Studentenpers. Een inhoudsanalyse van de publicaties van twee Gentse filosofische verenigingen: het Taalminnend Studentengenootschap " 't Zal Wel Gaan" en het "Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond"*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1970; – R. Raes, *Ons Verbond. Historiek van een studententijdschrift 1945-1976*, 1987; – K. Palinckx, *Nu naar Gent! Vlaams-nationale en katholieke studentenbeweging te Gent 1928-1940* (Uit het verleden van de RUG, nr. 38, 1995).

KOEN PALINCKX